

Vasemmistonuorten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026-2028

Johdanto

Tämä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on järjestömme neljäs. Aiemmat suunnitelmat on laadittu vuosina 2010, 2018 ja 2023, ja tämä uusin versio kattaa vuodet 2026–2028. Suunnitelma rakentuu aiempien suunnitelmien pohjalle ja sitä on päivitetty vastaamaan nykypäivän tarpeita ja tavoitteita. Suunnitelman on laatinut tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämisestä vastaava työryhmä. Suunnitelmassa on hyödynnetty työryhmän osaamista, vuosien varrella saatua palautetta sekä kerättyjä kommentteja.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoite on edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista järjestön omassa toiminnassa. Suunnitelma sisältää valikoituja konkreettisia toimenpiteitä, joita on kaikkialla järjestössä tarkoitus toteuttaa. Kaikkia mahdollisia tilanteita tai ongelmia ei tässä suunnitelmassa käydä läpi, eikä suunnitelma käsittele järjestön ulkoista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspolitiikkaa.

Suunnitelmassa on otettu huomioon vuonna 2024 jäsenkyselystä saatu palaute. Vaikka turvallisuus, saavutettavuus, tasa-arvo ja häirintäyhdyshenkilötoiminta koettiin suurimmaksi osaksi onnistuneeksi, palautteessa ilmeni, että Vasemmistonuorissa on jonkin verran havaittu syrjintää esimerkiksi nuoreen ikään ja poliittisiin näkemyksiin liittyen. Osa vastaajista koki, että tapahtumien esteettömyys ei aina toteudu riittävällä tavalla, uusien voi olla vaikea lähteä mukaan toimintaan ja turvallisemman tilan periaatteet eivät täysin vastaa nykyisiä tarpeita. Suunnitelman toimenpiteillä pyritään vastaamaan esiin nousseisiin tarpeisiin ja kehityskohteisiin.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on jaettu teemoittain otsikoihin. Otsikoiden alla avataan tarpeelliset käsitteet toimenpiteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi. Tavoitteissa pyritään mitattavuuteen, jotta viimeistään seuraavaa päivitystä tehdessä on mahdollista seurata tavoitteiden edistymistä. Toimenpiteissä pyritään konkreettisiin tekoihin, jotta viimeistään seuraavaa päivitystä tehdessä on mahdollista tarkistaa, onko toimenpiteet toteutettu, sekä miten toimenpiteet ovat vaikuttaneet. Lyhyen aikavälin tavoitteet on tarkoitettu toteutettavaksi tämän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman voimassaolon aikana. Pitkän aikavälin tavoitteet ovat tavoitteita, joita ei välttämättä voida saavuttaa tämän suunnitelman voimassaolon aikana, mutta työryhmän toiveena on, että ne ohjaavat järjestön toimintaa sekä suunnitelman päivittämistyötä.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Saavutettavuus ja esteettömyys ovat yhdenvertaisuuden edistämistä. Ne mahdollistavat toimintaan osallistumisen ja sisältöjen hyödyntämisen mahdollisimman monelle eri tilanteissa. Saavutettavuuteen ja esteettömyyteen pyrkiminen hyödyttää kaikkia: kun mahdollisimman monet voivat osallistua toimintaan, valta ja vastuu jakautuvat suuremmalle määrälle toimijoita. Samalla toiminta palvelee paremmin kaikkia järjestön jäseniä.

Esteettömyys koskee fyysistä ympäristöä kuten rakennuksia, julkisia kulkuneuvoja ja ulkoalueita. Saavutettavuudella viitataan sekä sisältöihin että sosiaaliseen saavutettavuuteen, eli asenteisiin, ilmapiiriin, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Saavutettavuuden tavoitteena on, että materiaalit ja verkkosisällöt ovat kaikkien käytettävissä ja ymmärrettävissä.

Saavutettavuuden ja esteettömyyden edistämisessä keskeisimmät periaatteet ovat rakenteellisuus ja ketjuajattelu. Rakenteellisuus tarkoittaa sitä, että toiminnan saavutettavuutta ei aleta pohtia vasta konkreettisen tarpeen mukaan, esimerkiksi liikkumisesteisen ihmisen tullessa mukaan toimintaan, vaan toiminnan on oltava lähtökohtaisesti kaikille saavutettavaa. Tämä ei saa riippua yksittäisen jäsenen tai työntekijän innostuksesta tai osaamisesta. Esimerkiksi tilojen liikkumisesteet selvitetään jo hyvissä ajoin etukäteen ennen ilmoittautumisen alkamista. Ketjuajattelu taas viittaa saavutettavuuden pohtimiseen toiminnan kaikissa vaiheissa: esimerkiksi englanninkielinen tapahtumakutsu ei riitä, jos muu ohjelma on suomenkielistä eikä tulkkauspalvelua tarjota.

Esteettömyys ja saavutettavuus viestinnässä

Viestinnän nykytilanteen kuvaus:

Vasemmistonuorten viestinnässä saavutettavuuteen ja esteettömyyteen kiinnitetään aktiivisesti huomiota. Kehityskohteita viestinnässä ovat monikielisen viestinnän määrä, sosiaalisen median julkaisujen visuaalinen ilme, ohjeiden selkeys ja tekstien luettavuus ja ymmärrettävyys.

Vuonna 2023 toteutettiin nettisivu-uudistus, jonka tarkoituksena oli parantaa nettisivujen saavutettavuutta, yksinkertaistaa sisältöjä ja parantaa käytettävyyttä. Nettisivut ovat suomen kielen lisäksi saatavilla osittain englanniksi ja ruotsiksi. Monikielisen sisällön määrää nettisivuilla kasvatetaan vuosien 2026-2028 aikana. Myös muuta viestintää pyritään tekemään enenevässä määrin moni- ja selkokielisesti. Tämän lisäksi sosiaalisen median julkaisuissa ja nettisivuilla käytetään aktiivisesti vaihtoehtoisia tekstejä, jotta viestintä on saavutettavaa kaikille.

Tavoitteet

- Viestintä on saavutettavaa ja helposti ymmärrettävää.

- Viestinnässä näkyy moninaisuus erilaisten visuaalisten valintojen, kuten erilaisia ihmisiä esittävien kuvien kautta.
- Viestintä tavoittaa sekä jäsenet että muut toiminnasta ja vasemmistolaisesta politiikasta kiinnostuneet
- Viestintä saavuttaa myös ihmiset, joilla ei ole taustatietoa vasemmistolaisesta politiikasta
- Viestintä on Vasemmistonuorten arvojen ja toimintaperiaatteiden mukaista
- Viestintä on jäseniä osallistavaa esimerkiksi työryhmien kanssa tehtävän yhteistyön kautta

Toimenpiteet

- Tekstit kirjoitetaan selkeällä kielellä, vähemmän tunnetut käsitteet avataan ja olennaisin asia kerrotaan ensin
- Viestintään tehdään aina mahdollisuuksien mukaan monikielisesti
- Visuaalin suunnittelussa otetaan huomioon riittävä tummuusero ja tekstin koko
- Kehitetään verkkosivujen ja muiden viestintäkanavien saavutettavuutta WCAG-ohjeistuksen mukaisesti. Lue WCAG-ohjeistuksista saavutettavan viestinnän tarkastuslistasta.
- Julkaisuihin lisätään aina alt-teksti eli vaihtoehtoinen teksti, jossa kuvan visuaalinen sisältö kuvaillaan tekstimuodossa sille varattuun erilliseen tilaan.
- Tekstityksiä hyödynnetään videoissa
- Viestintään aktiivisesti eri somekanavilla, joita nuoret seuraavat ja siirrytään kanaville, joita nuoret käyttävät
- Varmistetaan, että eri ryhmät näkyvät tasavertaisina toimijoina
- Huolehditaan, että viestinnässä käytetyt kuvat ja esimerkit edustavat erilaisia kehoja, toimintatapoja, kulttuureja ja sukupuoliä
- Koulutetaan viestinnän tekijöitä monimuotoisuudesta ja saavutettavuudesta
- Viestinnässä tehdään aktiivisesti yhteistyötä Vasemmistonuorten työryhmien kanssa
- Monikielisen sisällön määrää nettisivuilla kasvatetaan vuosien 2026-2028 aikana

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Viestintä on saavutettavaa ja selkeää niin valtakunnallisesti kuin piiri- ja paikallistasolla
- Viestintää tehdään aktiivisesti monikielisesti.
- Luodaan tarkistuslista monimuotoisuuden varmistamiseksi viestinnässä.
- Arvioidaan ja kehitetään viestintäkäytäntöjä säännöllisesti monimuotoisuuden näkökulmasta.
- Selkokielen materiaalin määrää lisätään huomattavasti
- Monikielistä viestintää tehdään rutiininomaisesti ja tärkeä viestinnällinen sisältö on saatavilla mahdollisimman tasavertaisesti eri kielillä
- Moninaiseen viestintään kiinnitetään aktiivisesti huomiota sen hetkisten tarpeiden ja uusimman tietämyksen mukaan

Esteettömyys ja saavutettavuus tapahtumissa

Kuvaus nykytilasta: Esteettömyys ja saavutettavuus huomioidaan Vasemmistonuorten toiminnassa monella eri tavalla. Esteettömyyttä ja saavutettavuutta parantavat toimet, kuten turvallisemman tilan periaatteet, häirintäyhdyshenkilötoiminta, hiljaisen tilan tarjoaminen ja kaikille sopivien saunavuorojen yhdessä sopiminen tapahtumissa, ovat vakiintunut osa järjestön valtakunnallista toimintaa. Kehitettävää kuitenkin on. Vaikka esteettömyyteen ja saavutettavuuteen panostetaan, niiden taso vaihtelee. Tähän on syynä esimerkiksi edullisten esteettömien tilojen vaikea saatavuus sekä tapahtumajärjestäjien vaihtuvuus ja vaihteleva esteettömyyden ja saavutettavuuden edistämiseen liittyvä osaaminen.

Tavoitteet

- Toimintaan pääsevät mukaan kaikki siihen haluavat.
- Toiminta ei ole ulossulkevaa.
- Tapahtumissa huomioidaan erilaisten osallistujien tarpeet.
- Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen on järjestössä rutiininomaista toimintaa ja toiminnan järjestäjillä on siihen osaamista.

Toimenpiteet

- Kaikista tapahtumista jaetaan esteettömyystiedot hyvissä ajoin tapahtuman ilmoittautumisen avaamisen yhteydessä.
- Kaikissa tapahtumissa sekä tapahtumatiedotuksessa kerrotaan turvallisemman tilan periaatteista ja häirintäyhdyshenkilöistä. Näistä muistutetaan tapahtumien aikana.
- Tapahtumiin järjestetään hiljainen tila.
- Tapahtumassa käytettävistä käsimerkeistä sovitaan tapahtumakohtaisesti. Esimerkiksi äänekkään taputtamisen sijaan heilutetaan käsiä, sovitaan miten ja milloin pyydetään puheenvuoroja ja/tai sovitaan jokin käsimerkki jonka voi tehdä kun äänitaso nousee liian korkeaksi.
- Tiloja ei sukupuoliteta kaksijakoisen sukupuolikäsityksen mukaan (eli vain miehille ja naisille). Sen sijaan vessoihin laitetaan kyltit, joissa lukee esimerkiksi 'vessa kaikille'. Kyltissä voi myös tarkentaa, jos vessassa on pisuaarit.
- Saunomista sisältävissä tapahtumissa kaikille osallistujille annetaan mahdollisuus kertoa saunavuoroihin liittyvät toiveet anonyymisti.
- Alueellinen yhdenvertaisuus huomioidaan toiminnassa. Vasemmistonuorten toimintaa järjestetään mahdollisuuksien mukaan koko Suomen alueella. Kartoitetaan uusia tapahtumapaikkoja alueilta ja paikkakunnilta, missä tapahtumia ei ole viime aikoina järjestetty.
- Tapahtumat ovat pääsääntöisesti ilmaisia. Matkakulut ja ruoat korvataan osallistujille. Keskustoimiston työntekijät voivat ostaa osallistujille matkaliput ennakkoon, mikäli matkojen kulukorvaaminen jälkeenpäin loisi osallistumiselle esteen.
- Ohjelmaan varataan riittävästi taukoja ja taukojen pitämiseen kannustetaan. Kaikki voivat osallistua ohjelmaan omien resurssien ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Osallistujia muistutetaan, että paikalta voi poistua missä tahansa vaiheessa.

- Pyritään tarjoamaan erilaisia mahdollisuuksia osallistua tapahtumien järjestämiseen. Tapahtumajärjestäjien jaksamista tuetaan.
- Toiminta on lähtökohtaisesti päihteetöntä. Tästä ilmoitetaan osallistujille ennakoon. Mikäli tapahtumassa ei ole alaikäisiä ja alkoholin käyttö tapahtumassa olisi sallittua, siitä ilmoitetaan ennakoon ja varmistetaan, että toiminnassa on myös päihteetön vaihtoehto.
- Kenenkään ruokailua ei kommentoida arvottavasti ja kaikille annetaan ruokarauha.
- Ilmapiirin viihtyisyyteen ja avoimuuteen panostetaan. Ohjelmaan sisällytetään aikaa tutustumiseen ja myös vapaa-aikaa ohjataan esimerkiksi järjestämällä vapaaehtoista matalan kynnyksen yhteistä tekemistä.
- Esteettömyydestä ja saavutettavuudesta järjestetään koulutusta uusien hallitusten perehdyttämisen yhteydessä.

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Kaikki Vasemmistonuorten tapahtumat järjestetään esteettömissä tiloissa.
- Vasemmistonuorten tapahtumat ovat kaikille saavutettavia.

Vallan jakautuminen

Valta liittyy poliittiseen päätöksentekoon, toiminnan järjestämiseen ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Erilaiset asemat ja identiteetit vaikuttavat vallan jakautumiseen. Esimerkiksi valkoisille, miehille, vammattomille ja neurotyypillisille ihmisille on kasaantunut yhteiskunnassa muita enemmän valtaa. Vasemmistonuorissa tällaisia valtaepätasapainoja pyritään purkamaan.

Vasemmistonuoret tavoittelee organisaatiota, jossa tehtävät ja vastuut jakautuvat useille toimijoille ja tietoa siirretään aktiivisesti eteenpäin. Tällöin järjestö ja sen jatkuvuus ei ole riippuvainen yksittäisistä toimijoista. Luottamustoimijoiden säännöllinen vaihtuvuus, toimintatapojen läpinäkyvyys ja organisaation uudistumiskyky varmistavat sen, että Vasemmistonuoret kehittyvät sen hetkisen tilanteen ja jäsenistön tahdon mukaisesti.

Vasemmistonuorissa panostetaan kestävyteen tukemalla jäsenten, työntekijöiden ja luottamustoimijoiden voimavaroja ja jaksamista. Tehtävien kasaantuminen harvoille voi aiheuttaa uupumusta, stressiä ja vallan keskittymistä. Jokaisella tulee olla mahdollisuus osallistua toimintaan omien voimavarojensa mukaisesti omia rajoja kunnioittaen. Yksilöiden asema, identiteetit tai aikaisempi kokemus ei saa rajoittaa pääsyä rooleihin ja tehtäviin.

Kuvaus nykytilanteesta

Vasemmistonuorten ylintä päätösvaltaa käyttää liittokokous, jossa kaikilla jäsenillä on pääsy vaikuttamiseen ja valtaan järjestöä koskevissa asioissa. Asemaan perustuvaa valtaa käyttävät piirien luottamustoimijat, liittohallitus sekä työntekijät. Vasemmistonuorissa epävirallista valtaa kertyy henkilöille, joilla on tietoa, osaamista ja kokemusta organisaatiosta tai yleisemmin politiikasta.

Tavoitteet

- Vallan jakautumiseen kiinnitetään tietoista huomiota Vasemmistonuorten toiminnassa.
- Työryhmillä on valmiudet pyrkiä tasaiseen vallan ja vastuiden jakautumiseen toiminnassa.
- Puheenjohtaja, hallitus ja työntekijät tunnistavat asemaansa kuuluvan vallan ja käyttävät sitä oikeudenmukaisesti.
- Organisaatiossa ei ole tarpeettomia hierarkioita tai vallan keskittymiä.
- Vallankäyttö on läpinäkyvää ja perusteltua.
- Vasemmistonuoret tarjoaa jäsenilleen paikan harjoitella vallankäyttöä ja vastuunottoa.
- Toiminnasta tai tietyistä tehtävistä poisjättäytymisen tulee olla helppoa ja sallittua ilman perusteluita.

Toimenpiteet

- Piirit järjestävät vuosittain vuosikokouksen, jossa hallitus voidaan vaihtaa. Piirejä rohkaistaan vaihtamaan puheenjohtajaa ja uudistamaan hallituskokoonpanoa säännöllisesti.
- Järjestetään liittokokouskoulutuksia, joissa korostetaan liittokokouksen osallistujien tasavertaista ääni-, puhe- esitys- ja läsnäolo-oikeutta.
- Uudet luottamustoimijat perehdytetään toimintaan ja varmistetaan, että väistyvien toimijoiden tieto ja osaaminen siirtyvät uusille toimijoille.
- Häirintäyhdyshenkilöt puuttuvat valtaepätasapainoihin liittyviin epäoikeudenmukaisiin tilanteisiin, mikäli niitä tuodaan esille. Ennaltaehkäisevää toimintaa on turvallisemman tilan periaatteiden esille tuominen sekä mahdollisista valta-asetelmista keskustelu konkreettisin esimerkein.
- Päätöksiä valmistellaan yhdessä olennaisten tahojen kanssa ja niitä tehdään yhteisesti sovittuna ajankohtana. Päätöksentekoa varten hankitaan kaikki tarvittava tieto.
- Piirityöntekijä ja piirihallitus keskustelevat ja kirjaavat kaikkein toimijoiden roolit, vastuut ja oikeudet hallituskauden alussa ja tiedottaa niistä jäsenille.
- Tietoa päätettävistä asioista jaetaan hyvissä ajoin ja tehdyistä päätöksistä tiedotetaan läpinäkyvästi.

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Kaikki jäsenet voivat osallistua Vasemmistonuorten toimintaan ja ottaa vastuuta ilman ennakkokokemus- tai tietovaatimuksia.
- Valta ja vastuut jakautuvat tasaisesti kaikilla tasoilla.

Vahingollinen käytös, kiusaaminen, syrjintä ja häirintä

Vahingollinen käytös, häirintä, syrjintä ja kiusaaminen voi ilmetä sanoin, teoin tai asentein esimerkiksi alentavina kommentteina tai välinpitämättömyytenä. Ne voivat ilmetä henkisenä tai fyysisenä väkivaltana tai sillä uhkailuna. Niihin tulee suhtautua vakavasti ja niihin tulee puuttua.

Häirintä on toimintaa, jolla loukataan henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa. Sillä luodaan henkilöä tai ihmisryhmää kohtaan esimerkiksi hyökkävää tai halventavaa asennetta ([lähde](#)). Häirinnän muotoja on monia, ja yksi niistä on seksuaalinen häirintä. Seksuaalinen häirintä on väkivaltaa ja vallan väärinkäyttöä, jonka tarkoituksena on loukata teon kohteen seksuaalista itsemääräämisoikeutta. Se on teon kohteelle vastentahtoista ja epätoivottua.

Syrjintää on, kun henkilöä kohdellaan huonommin jonkin häneen liittyvät henkilökohtaisen ominaisuuden, kuten seksuaalisen suuntautumisen, alkuperän tai iän takia ([lähde](#)). Syrjintä on kielletty muun muassa perustuslaissa ja yhdenvertaisuuslaissa.

Kiusaamisessa henkilö tai ryhmä toistuvasti loukkaa, sulkee ulos, vähättelee, nöyryyttää tai alentaa yhtä samaa kohdetta. Kiusaaminen on hierarkioihin, eriarvoisuuksiin ja valtasuhteisiin liittyvää henkistä tai fyysistä väkivaltaa, jonka tarkoituksena on luoda ja ylläpitää valtasuhteita alistavan ja alistetun välillä. Siten esimerkiksi eriarvoisuuden purkaminen on kiusaamista ennaltaehkäisevää toimintaa.

Häirintää, syrjintää, kiusaamista ja muuta vahingollista käytöstä ennaltaehkäistään purkamalla eriarvoisuutta ja luomalla hyvää ilmapiiriä. Kun vahingollista käytöstä tapahtuu, siihen puututaan. On myös tärkeää tunnistaa tilanteet, joita ei voida ratkaista järjestön sisäisesti. Näissä tilanteissa ihmiset ohjataan tilanteen mukaisten palveluiden pariin, esimerkiksi muiden järjestöjen tai viranomaisavun piiriin.

Kuvaus nykytilasta: Vasemmistonuorten toiminnassa ei sallita minkäänlaista häirintää, kiusaamista, syrjintää, tai väkivaltaa. Mikään yhteisö ei kuitenkaan ole häirinnästä ja kiusaamisesta vapaa, ei myöskään Vasemmistonuoret. Kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän kohteeksi voivat joutua niin jäsenet, luottamustoimijat kuin työntekijätkin. Pyrimme aktiivisesti tunnistamaan erilaisia häirinnän muotoja ja puutumme esiin tuleviin häirintätapauksiin. Edistämme toimintakulttuuria, jossa ongelmat ratkaistaan rauhanomaisesti rakentavien keskustelujen kautta.

Tavoitteet

- Moninaisuus nähdään rikkautena ja kaikkia arvostetaan sellaisena kuin ovat.
- Järjestön antirasistiset ja feministiset arvot näkyvät konkreettisesti toiminnassa.
- Järjestön toimijat eivät toimi kiusaamalla, häiritsevästi tai syrjivästi.
- Järjestössä on selkeät toimintaohjeet kiusaamis- ja häirintätilanteiden ratkaisemiseen.
- Kiusaamiseen puututaan ja se havaitaan.

- Järjestön toimijat tietävät ja ymmärtävät mitä vahingollinen käytös, kiusaaminen, syrjintä ja häirintä on ja millainen vaikutus niillä on.

Toimenpiteet

- Keskusjärjestössä ja piirijärjestöissä on koulutetut häirintäyhdyshenkilöt ja heidän olemassaolosta ja toiminnasta tiedotetaan säännöllisesti.
- Luodaan selkeät toimintaohjeet kiusaamis- ja häirintätilanteiden ratkaisemiseen ja jalkautetaan ne piireihin.
- Jäseniä tiedotetaan siitä, mitä syrjintä, häirintä, kiusaaminen ja väkivalta ovat ja että niitä ei sallita.
- Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon ihmisten moninaisuus. Turvallisemman tilan periaatteissa painotetaan, että vaikka ihmiselle on luontaista tehdä oletuksia, on tärkeää ettei haitallisten oletusten pohjalta toimita.
- Ihmiset määrittelevät itse oman sukupuolensa ja seksuaalisuutensa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että käytämme ihmisistä niitä termejä, pronomineja tai nimeä, mitä he itse haluavat, että heistä käytetään.
- Keskustoimiston ja piirien työntekijöille ja luottamushenkilöille järjestetään yhdenvertaisuuskoulusta. Koulutus otetaan osaksi säännöllistä vuosikelloa ja järjestetään vähintään kerran vuodessa esimerkiksi Piirifoorumin yhteydessä. Koulutuksen teemoja voivat olla esimerkiksi antirasismi, saavutettavuus tai sukupuolten moninaisuus.

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Järjestössä ei tapahdu häirintää tai syrjintää.
- Järjestössä tiedostetaan, että kiusaamisen ja häirinnän vastainen työ on jatkuvaa, ja niitä ennaltaehkäisevä työ on juurrutettu toiminnan rakenteisiin.
- Kiusaamisen, syrjinnän ja häirinnän muodot tunnistetaan ja niihin puututaan aikaisessa vaiheessa.
- Aiheeseen liittyviä koulutuksia järjestetään säännöllisesti.

Häirintäyhdyshenkilötoiminta

Häirintäyhdyshenkilötyölle ei ole selkeää yhtä määritelmää, vaan jokainen yhteisö määrittelee toiminnan omien raamiensa mukaisesti. Vasemmistonuorissa häirintäyhdyshenkilöt ovat henkilöitä, joihin voi ottaa yhteyttä, mikäli järjestön toiminnassa kokee tai havaitsee häirintää, kiusaamista tai muuta vahingollista käytöstä. Heihin voi ottaa yhteyttä myös, mikäli ei ole varma, onko koettu tai havaittu käytös ollut epäsopeaa.

Häirintäyhdyshenkilöiden tietoon tuotuja tilanteita selvitetään yhteisesti sovitulla tavalla. Vasemmistonuorissa näihin periaatteisiin kuuluu esimerkiksi, että asioita käsitellään

luottamuksellisesti ja mahdollisen teon uhrin toiveita pyritään kunnioittamaan. Häirintäyhdyshenkilöt auttavat ja tukevat parhaansa mukaan, mutta häirintäyhdyshenkilötyöhön kuuluu myös kyky tunnistaa tilanteet, joita he eivät voi ratkaista. Näissä tilanteissa ihmiset ohjataan asianmukaisten palveluiden pariin, esimerkiksi muiden järjestöjen tai viranomaisavun piiriin.

Kuvaus nykytilasta: Vasemmistonuorten keskusjärjestöllä on kaksi häirintäyhdyshenkilöä, joihin voi ottaa yhteyttä häirintä- tai kiusaamistilanteisiin tai muun epäasialliseen käytökseen liittyen. Keskusjärjestön häirintäyhdyshenkilöt auttavat kaikilla toiminnan tasoilla eli oli epäasiallinen käytös tapahtunut valtakunnallis-, piiri- tai osastotason toiminnassa tai esimerkiksi verkkokeskusteluissa. Keskusjärjestön häirintäyhdyshenkilöihin voi ottaa yhteyttä Vasemmistonuorten nettisivuilta löytyvän anonyymin häirintälomakkeen kautta tai sähköpostitse, puhelimitse tai kasvotusten. Järjestön piireissä ja osastoissa on häirintäyhdyshenkilöitä, joista osa on koulutettu tehtävään. Häirintäyhdyshenkilöitä on myös tapahtumakohtaisesti. Keskustoimiston häirintäyhdyshenkilöt tukevat piirien sekä tapahtumien häirintäyhdyshenkilöitä tarpeiden mukaan.

Tavoitteet

- Jokaisessa piirissä on vähintään yksi tehtävään koulutettu häirintäyhdyshenkilö.
- Häirintäyhdyshenkilöt saavat toimintaan tarvittavan tuen ja ovat verkostoituneita.
- Häirintäyhdyshenkilötoiminta on näkyvää ja häirintäyhdyshenkilöt helppo tavoittaa.
- Yhteydenotot keskustoimiston häirintäyhdyshenkilöihin raportoidaan ja raportointia seurataan säännöllisesti.
- Häirintäyhdyshenkilötoiminnan onnistumista mitataan säännöllisesti.

Toimenpiteet

- Vasemmistonuorten häirintäyhdyshenkilöistä ja nettisivuilla olevasta anonyymistä palaute- ja yhteydenottolomakkeesta sekä turvallisemman tilan periaatteista tiedotetaan jäsenistölle sisäisissä ja ulkoisissa viestintäkanavissa säännöllisesti ja monipuolisesti.
- Piirit ja keskusjärjestö valitsevat itselleen häirintäyhdyshenkilöt. Häirintäyhdyshenkilöiden valinnassa pyritään ottamaan huomioon, että tehtävään valittaisi erilaisia ihmisiä. Piirien häirintäyhdyshenkilöiksi suositellaan valitsemaan mahdollisuuksien mukaan henkilöt, jotka toimivat järjestössä erilaisissa tehtävissä kuten esimerkiksi työntekijä ja luottamustoimija. Suositellaan, että puheenjohtaja ei toimi häirintäyhdyshenkilönä, jotta liiallista valtaa ei keskittyisi tarpeettomasti yhdelle henkilölle. Keskusjärjestön häirintäyhdyshenkilöiksi suositellaan valitsemaan muut kuin puheenjohtaja tai pääsihteeri.
- Keskustoimisto järjestää valtakunnallisen häirintäyhdyshenkilökoulutuksen kerran vuodessa.
- Järjestön häirintäyhdyshenkilöille järjestetään tapaamiset kaksi kertaa vuodessa. Tapaamisten tavoitteena on luoda vertaistuellista yhteisöä häirintäyhdyshenkilötoiminnan ympärille.

- Häirintäyhdyshenkilötoimintaa pyydetään arvioimaan kyselyiden ja palautteen muodossa jokaisen tapahtuman jälkeen ja tuloksista raportoidaan.

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Jokaisella piirillä ja isoimmilla osastoilla on koulutettu ja hyvin resursoitu häirintäyhdyshenkilö.
- Häirintäyhdyshenkilötoiminta on vakiintunut osa kaikkea toimintaa.

Turvallisemman tilan periaatteet

Turvallisemman tilan periaatteet ovat yhteisesti sovittuja toimintaohjeita, joilla pyritään vahvistamaan toiminnan ja jäsenten turvallisuutta. Niillä pyritään varmistamaan se, että kaikki voivat osallistua toimintaan omina itsenään omilla tavoillaan sekä saada halutessaan äänensä kuuluviin. Periaatteet heijastavat järjestön arvoja ja edistävät yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta.

Kaikilta toimintaan osallistuvilta edellytetään periaatteisiin sitoutumista, ja niiden rikkomiseen puututaan. Oppiminen ja muuttuminen vaatii usein omalle epämukavuusalueelle menemistä. Turvallisemman tilan periaatteiden rikkomiseen on hyvä suhtautua oppimismahdollisuutena. Niiden tarkoituksena on myös rakentaa rohkeaa tilaa, jossa opitaan erehdyksistä, käsitellään vaikeitakin asioita ja ollaan asioista myös eri mieltä.

Vasemmistonuorissa tiedostetaan, että täysin turvallista tilaa ei esimerkiksi keskenään ristiriitaisten tarpeiden takia voi luoda. Turvallinen tila ei myöskään ole pysyvä olotila, ja sen rakentaminen vaatii jatkuvaa työtä. Tämän takia myös turvallisemman tilan periaatteita on hyvä säännöllisesti päivittää.

Kuvaus nykytilasta: Turvallisemman tilan periaatteet on tunnistetuin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä asia Vasemmistonuorissa ja ne ovat aktiivisessa käytössä järjestön tapahtumissa ja keskustelukanavilla. Periaatteita muokataan tapahtumakohtaisesti, esimerkiksi sanomalla että tapahtumassa vaalitaan ruokarauhaa (eli ihmisten annetaan syödä rauhassa), ja että omien taukojen pitämiseen kannustetaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Tavoitteet

- Turvallisemman tilan periaatteita päivitetään säännöllisesti
- Periaatteita mukautetaan tapahtumien tarpeiden mukaan
- Periaatteet vastaavat järjestön jäsenten tarpeita ja toiveita.

- Periaatteet ovat järjestön toimijoille selkeät ja ne omaksutaan osaksi toimintaa.

Toimenpiteet

- Turvallisemman tilan periaatteet käydään läpi jokaisen tapahtuman alussa. Periaatteet pyritään käymään läpi osallistavasti niin, että periaatteita voidaan myös tapahtumakohtaisesti muokata osallistujien toiveiden mukaisesti.
- Tapahtumien osallistujia pyydetään tutustumaan turvallisemman tilan periaatteisiin jo ennen tapahtumaa. Osallistumalla tapahtumaan osallistuja sitoutuu turvallisemman tilan periaatteisiin.
- Periaatteet on esillä tapahtumissa.
- Periaatteet päivitetään aina viimeistään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämisen yhteydessä

Pitkän aikavälin tavoitteet

- Kaikki jäsenet voivat kokevat tapahtumat ja toiminnan turvallisina ja lähestyttävänä
- Turvallisemman tilan periaatteita päivitetään vastaamaan yhteiskunnallista kehitystä sekä vahvistaa osaamista ja tuntemusta tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyöstä.

Vasemmistonuorten turvallisemman tilan periaatteet

- 1. Vasemmistonuorissa ei hyväksytä häirintää, syrjivää käytöstä eikä väkivaltaa.**
- 2. Kunnioitamme kaikkien fyysistä ja henkistä koskemattomuutta ja rajoja.** Emme koske toisiin ilman lupaa, emmekä painosta toisia keskusteluun vasten tahtoa.
- 3. Jokainen saa määritellä itse itsensä tai olla määrittelemättä.** Emme ilmaise oletuksia toistemme henkilökohtaisista piirteistä, kuten sukupuolesta, etnisyydestä, kansalaisuudesta, toimintakyvystä, kielitaidosta tai seksuaalisesta suuntautumisesta.
- 4. Otamme kaikki halukkaat mukaan toimintaan ja vältämme ulossulkevien ryhmien muodostamista.**
- 5. Toimintaan saa osallistua omalla tavallaan tai olla osallistumatta. Kaikki olemisen ja tekemisen tavat ovat yhtä arvokkaita.** Jokainen saa ottaa taukoja. Emme kyseenalaista syytä tähän.
- 6. Rohkaistaan kaikkia osallistumaan ilman tietoon tai osaamiseen liittyviä vaatimuksia.** Pyrimme viestimään tavoilla, jotka muut ymmärtävät ja kuuntelemme toisiamme.
- 7. Olemme avoimia haastamaan omia ajattelu- ja toimintamallejamme ja lähestymään uusia näkökulmia uteliaisuudella.** Jos joku kritisoi toimintaamme, pyrimme ymmärtämään

kritiikin syyn ja tarvittaessa muuttamaan toimintaamme. Arvostamme vastavuoroista keskustelua, joka sallii erimielisyyttä, oppimista ja muuttumista.

Lisätiedot

Saavutettavan viestinnän tarkistuslista

WCAG-ohjeistus

WCAG-ohjeistus (*Web Content Accessibility Guidelines*) on kansainvälinen ohjeistus, joka kertoo, miten verkkosisällöistä tehdään saavutettavia mahdollisimman monille ihmisille erilaiset vammat, toimintatavat, kyvyt ja näiden rajoitteet huomioiden. toimintarajoitteita. Se perustuu neljään perusperiaatteeseen: sisällön pitää olla havaittavaa, käytettävää, ymmärrettävää ja toimivaa teknisesti. Ohjeistus sisältää konkreettisia vaatimuksia esimerkiksi kontrasteista, tekstityksistä, vaihtoehtoisista teksteistä, rakenteesta ja näppäimistökäytöstä. Sitä käytetään laajasti sekä julkisella sektorilla että yrityksissä, ja se muodostaa pohjan EU:n ja Suomen saavutettavuusvaatimuksille.

Teksti

- Käytä selkeää ja ymmärrettävää kieltä.
- Pidä lauserakenteet lyhyinä.
- Käytä väliotsikoita ja listoja.
- Vältä tarpeetonta ammattikieltä.
- Selitä lyhenteet ensimmäisellä maininnalla.
- Varmista riittävä kontrasti tekstin ja taustan välillä.

Rakenne ja muotoilu

- Käytä loogista, ennakoitavaa rakennetta.
- Merkitse linkit kuvailevasti (ei ”klikkaa tästä”).
- Varmista, että otsikkotasot etenevät oikein (H1, H2, H3...).
- Käytä riittävän suurta fonttia (vähintään 12–14 px).

Kuvat, grafiikka ja visuaaliset sisällöt

- Lisää kuville ja infografiikoille vaihtoehtoinen teksti (alt-teksti). Vaihtoehtoinen teksti lisätään Instagramissa -> Lisää vaihtoehtoja -> Kirjoita vaihtoehtoinen teksti -> Kuvaile, mitä kuvassa tapahtuu kokonaisuudessaan lausein esimerkiksi ”Nuoria osoittamassa mieltä eduskuntatalon edessä.”
- Käytä yksinkertaisia, selkeitä kuvituksia.

Videot ja äänisisällöt

- Lisää tekstitykset.
- Tarjoa erillinen tekstivastine tai tiivistelmä videon sisällöstä.
- Käytä selkeää ja rauhallista puhetta äänityksessä.

Verkkosisällöt

- Käytä saavutettavia lomakkeita ja painikkeita (selkeät nimet).
- Tarkista sivun toiminta ruudunlukijalla.

Värimaailma ja visuaalinen ilme

- Säilytä riittävä kontrasti (WCAG AA). Riittävän kontrastin voit tarkistaa esimerkiksi tällä verkkosivulla: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>
- Käytä selkeää, visuaalisesti rauhallista ilmettä.

Testaus ja läpikäynti

- Kysy palautetta.
- Korjaa havaitut esteet ennen julkaisua.

Toimintaohjeet tapahtumien esteettömyyden suunnittelun

Alla olevat listat on tarkoitettu auttamaan tapahtumien suunnittelua ja esteettömyydestä ja saavutettavuudesta viestimistä. Ohjeistus ei kata kaikkea saavutettavuuden ja esteettömyyden suunnitteluun liittyviä asioita, ja voitkin täydentää listaa haluamallasi tavalla.

Kun etsit tapahtumatilaa, on hyvä käytäntö ottaa tilavuokraajaan yhteyttä ja kysyä heiltä tilojen esteettömyystiedot. Osa tahoista ilmoittaa tiedot esimerkiksi nettisivuillaan, mutta tiedot ovat saattaneet vanhentua. Tapahtumapaikan esteettömyys selvitetään heti tiloja kartoittaessa, ja vaikka tiedossasi ei olisi osallistujaa jolla on esteettömyyteen liittyviä tarpeita.

Tapahtumien esteettömyyden tarkastelussa vastataan esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin:

Fyysinen esteettömyys:

- Onko tilassa portaikkoja, kynnyksiä, kapeita ovensuita?
- Onko käytettävissä hissiä?
- Ovatko wc- ja peseytymistilat esteettömiä?
- Onko sisäänkäynnin ovi raskas?
- Ovatko opasteet selkeät ja valaistus riittävää? Ovatko lattiat liukkaat?
- Onko tapahtumatiilojen välillä matkaa? Minkälainen siirtymä on (sisätilat, ulkona, katettu alue, laatoitettu polku, hiekkapolku..)

Kuuloaisti:

- Onko tiloissa häiritseviä kuuloaistimuksia (taustamelua, äkillisiä kovia ääniä, kaikuisuutta)?
- Voiko tiloissa käyttää induktiosilmukkaa?

Näköaisti:

- Onko tiloissa häiritseviä näköaistimuksia (vilkkuvia tai äkillisiä kirkkaita valoja)?
- Onko tiloissa syvyyden hahmottamista vaativia paikkoja (rappusia, altaita tai korokkeita), ja onko ne merkitty selvästi esimerkiksi värillisellä teipillä?

Hajuaisti:

- Onko tiloissa häiritseviä hajuja (esim. keittiöstä, viemäreistä, pesuaineista, kasveista)?
- Voiko tilaa tuulettaa helposti?
- Onko kävijöitä ohjeistettu välttämään hajusteiden käyttöä?
- Onko tupakointipaikka riittävän kaukana ovista ja ikkunoista?

Tuntoaisti:

- Onko tiloissa huomattavan kylmä tai kuuma?
- Ovatko pintamateriaalit ja kalusteiden muodot miellyttäviä ja turvallisia (esim. pehmusteet, terävät kulmat, kankaiden karheus)?

Toimintaohjeet saavutettavuudesta ja esteellisyydestä tiedottamiseen

Tapahtumista tiedottaessa ei riitä todeta, että tila on esteetön tai esteellinen, vaan tila on kuvattava tarkemmin. Esteettömyystiedot tulee jakaa samalla kun ilmoittautuminen avataan. Alla oleva lista ei ole kaiken kattava, mutta se antaa lähtökohdan siihen, miten tilojen esteettömyystietoja kirjataan. Voit täydentää listaa halutessasi. Voit myös liittää kuvaukseen kuvia tiloista, tai kertoa mistä kuvia halutessaan saa.

Kuvaus tilojen esteettömyydestä:

- Saapuminen: kirjoita, millainen tapahtumatilaan kulku on. Onko piha esimerkiksi sorainen, onko se laatoitettu, onko se asfalttia, onko piha mäkinen, onko sisääntulon lähellä joitain esteitä, kuinka lähelle ovea pääsee auton kanssa
- Ovien leveys: kirjoita kaikkien tapahtumatiloiissa olevien ovien leveydet.
- Kynnysten korkeus: kirjoita kaikkien tapahtumatiloiissa olevien kynnysten korkeudet.
- Portaikot: kerro, onko tapahtumatila useassa kerroksessa. Kerro, onko tiloissa portaita. Jos on, kerro onko muuta kulkuväylää, kuten hissi tai ramppi.
  - Hissi: kerro hissien mitat. Kerro sekä oviaukon että hissikorin mitat.
  - Ramppi: kerro rampin leveys, pituus ja korkeus. Korkeus mitataan maantasalta rampin korkeimpaan kohtaan. Kerro, onko rampissa kaiteet.

- WC-tilat: kerro, onko tiloissa sukupuolitetut vessat. Kerro vessasta ainakin seuraavat mitat
  - Oven leveys
  - Kynnyksen korkeus
  - Vessan istuimen korkeus
  - Käsienpesualtaan korkeus
  - Onko kaiteita
  - Vessan koko
- Erityisen häiritsevät aistimukset: kuvaile tiloissa olevia mahdollisia vahvoja tai välkkyviä valoja, kovia ääniä tai vahvoja tuoksuja.
- Muut huomioitavat asiat: kirjoita mahdolliset muut huomiot tiloista.

Kuvaus tapahtuman saavutettavuudesta:

- Kerrotaan esimerkiksi käytettävät kielet, turvallisemman tilan periaatteet, sukupuolitetut tilat, päihitteettömyys, häirintäyhdyshenkilötoiminta, sisältövaroitukset ja muut mahdollisesti huomioitavat asiat.
- Kerro, jos tapahtumassa on käytettävissä hiljainen tila.
- Kerrotaan, jos tiloissa on jotain erityistä huomioitavaa. Kerrotaan esimerkiksi, jos tapahtuma järjestetään uskonnollisen yhteisön tiloissa, tai jos tilat jaetaan Vasemmistonuorten ulkopuolisten tahojen kanssa.

Käytettävissä olevat palvelut ja apuvälineet:

- Kerro jos käytössä on induktiosilmukka, yleisavustaja, suomen- ja englanninkielen/ruotsinkielen/viittomakielen tulkki ja muut mahdolliset apuvälineet tai palvelut

Keneltä saat lisätietoa:

- Kerro tapahtuman vastuuhenkilön yhteystiedot.